

Svendborg
Kommune

Notat

Økonomi
Økonomi og Udbud

Budget 2017 - lovgivning og økonomi

17. august 2016

Sagsid. 15/31386

Aftale om kommunernes økonomi i 2017

Den 10. juni 2016 indgik Kommunernes Landsforening og regeringen aftale om kommunernes økonomi i 2017.

Omprioriteringsbidraget afskaffes fra 2018 og erstattes af et flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram med en målsætning på 1 mia. kr. årligt. Inden for programmet frigøres 0,5 mia. kr. årligt til prioritering bredt indenfor den offentlige sektor. For 2017 er regeringen og KL blevet enige om at der tilbageføres 2,2 mia. kr. til kommunernes serviceramme.

Den samlede ramme for kommunernes serviceudgifter i 2017 udgør herefter i alt 242,2 mia. kr.

For anlægsudgifter er rammen nedsat med på 0,3 mia. kr. i forhold til det aftalte niveau for 2016. Rammen udgør herefter 16,3 mia. kr. for 2017.

Af det samlede bloktilskud er 3 mia. kr. gjort betinget af, at kommunerne under ét overholder servicerammen og 1 mia. kr. gjort betinget af at anlægsrammen overholdes.

Det ekstraordinære likviditetstilskud på 3,5 mia. kr. videreføres også i 2017.

Aftalen i sin fulde ordlyd er gengivet efterstående i budgetmappen.

Åbningstider

Mandag-onsdag	9.00-15.00
Torsdag	10.00-16.30
Fredag	9.00-14.00

Hovedpunkter i aftalen

- ◆ Udgiftsniveau for serviceudgifterne udgør 242,2 mia. kr.
- ◆ Omprioreringsbidrag på 2,4 mia. kr. er reduceret med 2,2 mia. kr. Derudover forudsættes det, at der kan ske effektiviseringer på det administrative område på 0,3 mia. kr. Så netto er der sket en reduktion af servicerammen på 0,5 mia. kr.
- ◆ Rammen er forøget med 188 mio. kr. til opprioritering af kommunernes sundhedsindsatser samt omlægning af puljer til dagtilbud og klippekortordning til ældre på 400 mio. kr.
- ◆ 3 mia. kr. af bloktilskuddet gøres betinget af aftaleoverholdelse på servicerammen for kommunerne samlet set.
- ◆ Anlægsniveauet er nedsat med 0,3 mia. kr. til 16,3 mia. kr. Af kommunernes samlede tilskud er 1 mia. kr. betinget af aftaleoverholdelse i budgetsituationen vedr. anlægsudgifter. Der er ingen regnskabssanktion vedr. anlægsudgifterne.
- ◆ Der foretages midtvejsregulering af overførselsudgifter vedr. 2016 på i alt 1,5 mia. kr. Heraf udgør lov- og cirkulæreændringer 0,66 mia. kr.
- ◆ Ekstraordinært tilskud på 3,5 mia. kr. til generel styrkelse af likviditeten hvoraf de 2,0 mia. kr. fordeles efter objektive kriterier. Resten fordeles efter indbyggertal.
- ◆ Som følge af aftalen mellem regeringen og KL om initiativer på flygtningeområdet (to parts-aftalen) er det ekstraordinære integrationstilskud på 200 mio. kr. og investeringstilskud på flygtningeområdet på 125 mio. kr. afskaffet.
- ◆ Disse tilskud erstattes af et højere grundtilskud til integration af flygtninge, som giver lavere overførselsudgifter for kommunerne og af en tilskudsordning vedr. etablering af nye permanente boliger til flygtninge.
- ◆ Særtilskudspuljen til økonomisk vanskeligt stillede kommuner udgør uændret 300 mio. kr.
- ◆ Særtilskudspulje til boligområder med sociale problemer er afskaffet med virkning fra 2017.
- ◆ Pulje til skatteforhøjelser udgør uændret 200 mio. kr.
- ◆ Tilskudsordning på 150 mio. kr. til kommuner, der sætter skatten ned.
- ◆ Lånepuljer udgør samlet 1,35 mia. kr. heraf 500 mio. kr. til kommuner med lav likviditet.

Serviceudgiftsrammen

Udgangspunktet for beregning af serviceudgiftsrammen er det aftalte niveau for 2016, som herefter korrigeres for udviklingen i P/L. Reduktionen af omprioreringsbidraget forhøjer rammen med 2,2 mia. kr. servicerammen. Effektivisering af administration ventes at bidrages med 0,3 mia. kr.

Rammen er derudover forøget med 188 mio. kr. via en omlægning af puljer til opprioritering af kommunernes sundhedsindsatser, puljer til dagtilbud og klippekortordning til ældre på 400 mio. kr.

Der er desuden afsat midler til reduktion af sagsbehandlingstiden for byggesager og miljøgodkendelser mv., forbedring og udvidelse af BBR-data samt initiativer vedr. digitalisering i kommunerne.

Kommunernes servicerramme for 2017 udgør således i alt 242,2 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af lov- og cirkulæreprogrammet, som for 2017-2019 medfører, at servicerrammen forøges med yderligere 0,185 mia. kr.

Anlæg

Det er i kommuneaftalen forudsat, at de kommunale anlægsinvesteringer i 2017 må udgøre 16,3 mia. kr. Der er tale om et lidt lavere niveau i forhold til 2016, hvor anlægsrammen udgjorde 16,6 mia. kr.

Der er som noget nyt aftalt, at de 16,3 mia. kr. er et loft over de kommunale anlægsinvesteringer, idet 1 mia. kr. af kommunernes samlede bloktilskud er betinget af at loftet over anlægsinvesteringer overholdes i budgetsituationen.

Der udmøntes i lighed med 2016 2,0 mia. kr. fra Kvalitetsfonden til prioritering af de fysiske rammer på folkeskoleområdet, daginstitutioner og på ældreområdet.

Ekstraordinært tilskud til styrkelse af likviditeten

Aftalen for 2017 viderefører det ekstraordinære tilskud til styrkelse af kommunernes generelle likviditet, som blev indført i 2015. Det er for 2017 aftalt, at likviditetstilskuddet udgør 3,5 mia. kr.

Tilskuddet fordeles efter de økonomiske forhold i kommunerne på følgende måde:

- 1,5 mia. kr. fordeles som grundtilskud til alle kommuner efter indbyggertal.
- 1,0 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med strukturelt underskud pr. indbygger, der er større end landsgennemsnittet.
- 1,0 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag (statsgarantiens forudsætninger) under 170.000 pr. indbygger.

I aftalen om folkeskolereformen indgår derudover et likviditetstilskud i 2017 på 0,3 mia. kr.

Særtilskud

Aftalen indebærer, at særtilskudspuljen til økonomisk vanskeligt stillede kommuner i 2017 udgør 300 mio. kr. Svendborg Kommune har fremsendt ansøgning til puljen.

Særtilskudspuljen kommuner med boligområder med en høj andel af borgere med sociale problemer er afskaffet med virkning fra 2017. Regeringen har tilkendegivet, at puljemidlerne, som for 2016 udgjorde i alt 420 mio. kr., skal reserveres til særligt vanskeligt stillede kommuner. Kommuneaftalen for 2017 indeholder dog ikke noget konkret om anvendelsen af disse midler.

Der forventes svar fra Social- og Indenrigsministeriet på kommunens ansøgning inden udgangen af august 2016.

Midtvejsregulering af kommunernes bloktilskud for 2016

De foreløbige skøn for kommunernes overførselsudgifter for 2016 er nu ca. 2,9 mia. kr. lavere end skønnet på tidspunktet for indgåelse af kommuneaftalen for 2016. Heraf skyldes 0,66 mia. kr. nye lovinitiativer såsom kontanthjælpsloft og integrationsydelse. Derudover har P/L-fremskrivningen været lidt lavere end tidligere forudsat. Netto forventes der færre overførselsudgifter på 2,0 mia. kr.

KL fik forhandlet midtvejsreguleringen ned til 1,5 mia. kr. hvoraf de 659 mio. kr. som nævnt skyldes nye lovinitiativer. Den reelle midtvejsregulering for 2016 udgør således 841 mio. kr. Svendborg Kommunes andel heraf er opgjort til 8,6 mio. kr.

Bloktilskud

Bloktilskuddet til kommunerne er for 2017 fastsat til 64,7 mia. kr. og er sammensat således:

	mio. kr.
Bloktilskud før aftale	69.841
P/L regulering	1.397
Balancetilskud	-10.483
Budgetgaranti	4.704
Lov- og cirkulæreprogram m.v.	-880
Andre reguleringer	152
Bloktilskud 2017	64.731

Bloktilskuddet fremkommer som en fremskrivning af det permanente statstilskud med pris- og lønreguleringen samt skøn over kommunernes indtægter fra budgetgarantien og lov- og cirkulæreprogrammet.

Balancetilskuddet er den forhandlingsstørrelse, som i sidste ende får regnestykket om de kommunale udgiftsrammer og finansieringen til at gå op. Balancetilskuddet er for 2017 negativt d.v.s. at for kommunerne

under ét forventes skatteindtægterne at overstige udgifterne. Alle væsentlige forhold, som har betydning for kommunernes egen evne til at finansiere de aftalte udgifter, indgår i opgørelsen af balancetilskuddet. Det ekstraordinære likviditetstilskud indgår ikke i balanceberegningen, da det indgår som et særtilskud.

Budgetgarantien dækker "de budgetgaranterede udgiftsområder", som omfatter: Kontant- og uddannelseshjælp, kontantydelse, revalidering, aktivering af ikke-forsikrede ledige, uddannelsesordning, ressourceforløbs- og jobafklaringsydelse, førtidspension, ledighedsydelse, jobafklaringsforløb, erhvervsgrunduddannelsen (EGU), udgifter vedrørende integrationsloven og løntilskud. Bloktilskuddet reguleres således at udviklingen i disse konjunkturafhængige udgifter neutraliseres for kommunernes økonomi set under ét.

Lov- og cirkulæreprogrammet medfører, at bloktilskuddet til kommunerne reguleres, således at lov- og regelændringer i princippet er udgiftsneutrale for kommunernes økonomi under ét. Tilskuddet til kommunerne fordeles i forhold til kommunernes andel af det samlede indbyggertal og ikke direkte efter de lokale forhold, som kan variere meget. Der er derfor ikke nødvendigvis overensstemmelse mellem udgiftsvirkningen i den enkelte kommune og den andel af tilskuddet, som kommunen modtager eller beskæres for.

Låneadgang

Der er afsat lånepuljer på i alt 1,350 mia. kr. i 2017. Puljerne fordeler sig således:

- Lånepulje på 200 mio. kr. til det ordinære anlægsområde (*Svendborg Kommune har ansøgt om 18,4 mio. kr.*)
- Lånepulje på 500 mio. kr. til styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner. (*Svendborg Kommune har ansøgt om 40 mio. kr.*)
- Lånepulje på 650 mio. kr. til effektiviseringer med dokumenteret effektiviseringspotentiale. (*Svendborg Kommune har ansøgt om 46,7 mio. kr.*)

Der forventes svar fra Social- og Indenrigsministeriet på låneansøgningerne inden udgangen af august 2016.

Omprioriteringsbidraget

Regeringen og KL har indgået aftale om, at regeringen skal søge Folketingets tilslutning til at omprioriteringsbidraget udgår af udgiftsloftet for kommunerne med virkning fra 2018.

Det er mellem KL og regeringen aftalt, at omprioriteringsbidraget erstattes af et flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram med

en målsætning om årligt at kunne spare 1 mia. kr. hvoraf 0,5 mia. kr. reserveres til prioritering bredt i den offentlige sektor.

Det konkrete indhold af Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet skal aftales nærmere i efteråret 2016, men det indeholder bl.a. følgende hovedspor:

- Effektivt indkøb og konkurrenceudsættelse
- Effektiv drift, ny organisering og samarbejdsformer
- Digitalisering og velfærdsteknologi
- Regelforenkling og afbureaukratisering
- Bedre ressourceudnyttelse og styring

Regeringen og KL er i forlængelse heraf enige om, at der gennem en mere effektiv administrativ drift i kommunerne kan frigøres yderligere 0,3 mia. kr.

Pulje til skattenedsættelser

Aftalen for 2017 giver mulighed for at kommunerne - efter ansøgning - samlet set kan hæve skatterne med op til 200 mio. kr. Forudsætningen herfor er at andre kommuner tilsvarende nedsætter skatten. For at understøtte dette etableres der en tilskudsordning på 150 mio. kr. til kommuner, som nedsætter skatten i 2017.

Udgifter til flygtninge

Tilgangen af flygtninge indebærer et pres på kommunernes service på bl.a. dagtilbuds-, skole-, og sundhedsområdet. Det er mellem KL og regeringen aftalt, at parterne vil følge udviklingen tæt og drøfte status på området i starten af 2017. Der er hermed ikke lagt op til yderligere økonomiske midler til kommunerne udover initiativerne, der blev aftalt i forbindelse med to parts-aftalen i maj 2016.

Øvrige elementer i aftalen

Af øvrige emner i årets kommuneaftale kan kort nævnes:

- ◆ Regelforenklingsforslag på beskæftigelses-, social-, folkeskole- og dagtilbudsområdet samt almenboligområdet.
- ◆ Etablering af et indkøbsstrategisk samarbejde, der skal styrke det gode købmandsskab på tværs af den offentlige sektor.
- ◆ Aftale om det videre forløb for håndtering af voldsepisoder på botilbud, som skal styrke den voldsforebyggende indsats.
- ◆ Enighed om opbakning til folkeskolereformen og afskaffelse af inklusionsmålsætningen.
- ◆ Forpligtende partnerskaber for udviklingen af økonomistyringen i kommunerne samt etablering af et samarbejde om god arbejdsgiveradfærd.

Økonomiske konsekvenser af enkeltposter på lov- og cirkulæreprogrammet.

Kommunernes bloktilskud indeholder compensation for den udgifts- eller indtægtsmæssige virkning af en lang række lovændringer, som er vedtaget siden sidste års aktstykke i Folketingets Finansudvalg.

Initiativerne i årets lov- og cirkulæreprogram kan have betydning for kommunens serviceudgifter og/eller overførselsudgifter. I det følgende er det kun initiativer, der har betydning for serviceudgifterne, som omtales. Bevillingerne til de respektive udvalg reguleres med udgangspunkt i beskrivelserne i KL's budgetvejledning G.3.2.

Den forholdsmæssige andel af de aftalte reguleringer for serviceudgifter i lov- og cirkulæreprogrammet er for Svendborg Kommune på 1,016 pct.

Fordelingen på de politiske udvalg:

(tkr.)	2017	2018	2019	2020
Økonomiudvalg	0	0	0	0
EBK-udvalget	517	512	361	338
Børn og Unge	1.017	1.019	976	976
Social og Sundhed	207	207	207	0
Miljø, Klima og Trafik	0	0	0	0
Total	1.741	1.738	1.544	1.314

Ovenstående oversigt viser nettoeffekten af lovændringerne indenfor de enkelte udvalgsområder. Efter gældende praksis er det som udgangspunkt kun lovændringer med en udgifts- eller indtægtsvirkning på over 100.000 kr., som indarbejdes i budgettet. Denne "bagatelgrænse" har været gældende i en længere årrække.

I det tilfælde af at de lokale forudsætninger viser sig at afvige i forhold til de overordnede forudsætninger på landsplan, rejses dette som et særskilt problem enten i forbindelse med den økonomiske rapportering for 2017 og/eller ved budgetlægningen for 2018.

Specificeret oversigt over reguleringerne fremgår af oversigten på de følgende sider:

G.3.2 Pkt.	Udvalg		2017	2018	2019	2020	Note
4	Erhvervs-, Beskæftigelses- og Kulturudvalget	Overdragelse af ejerskab af it-system vedrørende Børne- og ungeydelsen. <i>(Udgifter til drift af IT-system hos UDK)</i>	194	189	141	119	(1)
9	Børn- og Ungeudvalget	Lov nr. 1000 af 30. august 2015 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.) <i>(Udgifter til økonomisk friplads)</i>	436	554	584	584	(2)
9	Erhvervs-, Beskæftigelses- og Kulturudvalget	Lov nr. 1000 af 30. august 2015 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.) <i>(Udgifter til administration)</i>	88	88	88	88	(2)
10	Børn- og Ungeudvalget	Lov nr. 300 af 22. marts 2016 om Indførelse af en integrationsydelse for herboende personer, der ikke opfylder opholdskravet, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v. <i>(Udgifter til økonomisk friplads)</i>	269	187	114	114	(3)
10	Erhvervs-, Beskæftigelses- og Kulturudvalget	Lov nr. 300 af 22. marts 2016 om Indførelse af en integrationsydelse for herboende personer, der ikke opfylder opholdskravet, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v. <i>(kun administration i 2016)</i>	0	0	0	0	(3)
28	Social- og Sundhedsudvalget	Fast tilknyttede læger på plejecentre et	207	207	207	0	(4)
43	Børn- og Ungeudvalget	Lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.) <i>(Udgifter til økonomisk friplads)</i>	93	83	83	83	(5)
43	Erhvervs-, Beskæftigelses- og Kulturudvalget	Lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.) <i>(Generel administration)</i>	27	27	27	27	(5)

43	Erhvervs-, Beskæftigelses- og Kulturudvalget	Lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.) <i>(IT hos UDK og drift i UDK)</i>	207	207	104	104	(5)
49	Børn- og Ungeudvalget	Ændring af kommunale bidrag til staten for elever i frie grundskoler som følge af ændret statslig tilskudsprocent til de frie grundskoler, jf. finansloven for 2016.	218	195	195	195	(6)
Lov - og cirkulæreprogram i alt			1.741	1.738	1.544	1.314	

Noter:

Ad (1):

Udbetaling Danmark (UDK) står for driften af IT-systemet vedr. Børn- og Ungeydelsen. Denne opgave har hidtil været betalt af SKAT. Med overtagelsen af systemet har kommunerne nu fået overført SKAT's driftsbevilling og vil til gengæld mærke en stigning i betalingen til UDK.

Ad (2):

Med indførelsen af loven vil nyankomne udlændinge modtage integrationsydelse frem for kontanthjælp i forbindelse med integrationsprogrammet. Integrationsydelsen er ca. en halvering af den tidligere ydelse, hvilket medfører at flere vil få boligstøtte og økonomisk friplads.

Ad (3):

Loven indebærer at personkredsen for modtagelse af integrationsydelsen udvides til at omfatte personer, der har opnået lovligt ophold og folkeregisteradresse i Danmark før 1. september 2015. Målgruppen tæller dermed personer, som har opholdt sig i Danmark i mindre end 7 ud af de sidste 8 år. Integrationsydelsen er ca. en halvering af den tidligere ydelse, hvilket medfører at flere vil få boligstøtte og økonomisk friplads.

Ad (4):

Som en del af satspuljeaftalen for 2016 er der afsat 100 mio. kr. til gradvis indfasning af en landsdækkende ordning med fast tilknyttede læger til beboere på plejecentre. Midlerne afsættes alene til at honorere de fast tilknyttede læger i forhold til den generelle sundhedsfaglige rådgivning af personalet på plejecentre. Midlerne dækker dermed ikke selve den kliniske behandling af beboerne, der fortsat finansieres over sygesikringen.

Ad (5):

Loven vedrører indførelse af nyt kontanthjælpsloft og et skærpet rådighedskrav i form af en 225 timers regel. Loven medfører færre overførselsudgifter, men der vil være afledte merudgifter til daginstitutionsbetalinger (økonomisk friplads) samt administration i kommunerne. Kontanthjælpsloftet vil endvidere indebære afledte udgifter til IT-system og drift heraf i Udbetaling Danmark.

Ad (6):

Regeringen og dens støttepartier har aftalt, at øge tilskuddet til de frie grundskoler fra 71 pct. til 73 pct. Ændringen skal være udgiftsneutral for kommunerne. Det kommunale bidrag nedsættes derfor tilsvarende. Justeringen vil dog marginalt påvirke de kommunale udgifter og kommunerne kompenseres herfor.